

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/60/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121480353
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6121480353.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzúrikovej, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D., právne zast. AK JUDr. Andrea Slezáková s.r.o., IČO: 36 860 999, so sídlom Robotnícka 10, Banská Bystrica, proti žalovanej: E. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D., právne zast. F. D. G., advokátka, so sídlom B. XX, D. D., o vypratanie nehnuteľnosti s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/62/2021-138 zo dňa 12. 01. 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/62/2021-138 zo dňa 12. 01. 2023 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť vypratať nehnuteľnosti vedené Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie D. ako parcely registra C číslo XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 359 m², číslo XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 132 m², číslo XXX/X záhrada o výmere 330 m², číslo XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 72 m², číslo XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 46 m² a stavba rodinný dom so súpisným číslom XXX postavený na pozemku parcely č. XXX/X, do 30 dní odo dňa zabezpečenia náhradného ubytovania (výrok I.), zároveň uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/33/2021 - 22 zo dňa 22. 06. 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/57/2021 – 97 zo dňa 11. 08. 2021, ktorým rozhodol o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zrušil (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňu priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

Súd rozhodoval o žalobe, ktorou sa žalobkyňa 1/ a pôvodne aj žalobkyňa 2/ H. B. domáhali voči žalovanej vypratania predmetnej nehnuteľnosti, a to do 30 dní odo dňa zabezpečenia náhradného ubytovania. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol skutkový stav, ktorý zistil na základe vykonaného dokazovania, a to konkrétne v bodoch 9.až 45. , 47. , 49. , 50. a 51. Súd po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností vedených Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie D. ako parcely registra C číslo XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 359 m², číslo XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 132 m², číslo XXX/X záhrada o výmere 330 m², číslo XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 72 m², číslo XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 46 m² a stavba rodinný dom so súpisným číslom XXX postavený na pozemku parcely č. XXX/X a to titulom kúpnej zmluvy V XXX/ XXXX zo dňa 16.04.2013, Uznesením 25D/476/2019 zo dňa 18.10.2019 a darovacej zmluvy V XXXX/ XXXX zo dňa 13.12.2022. V uvedenom rodinnom dome žije spolu s maloletým synom a so žalovanou. Žalobkyňa v rodinnom dome žije od roku 2016 a žalovaná od roku 2013 a to na základe ústnej dohody žalobkyne, jej zosnulého manžela spolu so žalovanou a jej už zosnulým manželom. Zosnulý manžel žalovanej daroval žalobkyňu a jej zosnulému manželovi 50.000,- Eur na kúpu predmetného rodinného domu, jednalo sa o prostriedky, ktoré získal predajom rodinného domu po svojich rodičoch. Žalovaná

darovala na kúpu predmetného rodinného domu sumu 50.000,- Eur a jednalo sa o prostriedky získané predajom bytu, ktorý bol vo vlastníctve žalovanej a jej zosnulého manžela. Žalovaná investovala do prerobenia rodinného domu ako aj následne do jeho zveľadenia presne nezistenú sumu. Žalobkyňa dňa 28.01.2016 uhradila na účty dvoch dcér žalovanej sumy po 24.000,- Eur.

Počas konania nebolo zistené žiadne vlastnícke právo žalovanej voči nehnuteľnosti a taktiež v jej prospech nebolo zriadené vecné bremeno – právo doživotného užívania. Žalovaná teda užívala predmetnú nehnuteľnosť bez právneho dôvodu a to až do nariadenia neodkladného opatrenia uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 9C/33/2021-22 zo dňa 22.06.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15Co/57/2021-97 zo dňa 11.08.2021, ktorým bolo žalovanej (v tomto spore žalobkyni) zakázané nakladať s nehnuteľnosťou (viď bod 10 odôvodnenia). Žalobou sa vlastník predmetnej nehnuteľnosti domáha ochrany svojho vlastníckeho práva voči žalovanému, ktorý bezprávnym užívaním nehnuteľnosti zasahuje do jeho vlastníckeho práva. Z uvedeného dôvodu súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a keďže sa jedná o užívanie nehnuteľnosti bez akéhokoľvek právneho dôvodu, žalovanej nevzniklo právo na bytovú náhradu. Avšak pridržajúc sa navrhovaného petitu žaloby, súd určil žalobkyni povinnosť zabezpečiť žalovanej náhradné ubytovanie. Súd sa zaoberal aj darom žalovanej v podobe finančných prostriedkov a je nepochybné, že tieto boli žalobkyni a jej zosnulému manželovi poskytnuté spolu vo výške 100.000,- Eur (50.000,- Eur darom z výlučného vlastníctva manžela žalovanej a 50.000,- Eur z predaja bytu, ktorý bol vo vlastníctve žalovanej s manželom). Žalobkyňa dňa 28.01.2016 dcéram žalovanej zaplatila po 24.000,- Eur, t.j. spolu 48.000,- Eur a keďže nebol preukázaný žiaden právny dôvod pre ktorý tak mala urobiť, tak s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote išlo o vrátenie časti peňazí, ktoré žalobkyni s manželom poskytli žalovaná s manželom a ktoré vyjadrovali im prináležiacu časť po 1/3 z predaja rodičovského bytu. Tiež nebolo sporné, že žalovaná investovala do nehnuteľnosti aj následne po jej kúpe, či už pri prerábaní nehnuteľnosti alebo kúpou zariadenia. Táto suma však nebola ustálená. Avšak uvedené investície alebo ani prípadný dar nedávajú žalovanej právny dôvod na užívanie nehnuteľnosti, keď táto investícia/dar nebola zohľadnená napr. ani v samotnej kúpnej zmluve spôsobom, že by žalovaná s manželom boli kupujúcimi spolu so žalobkyňou a jej manželom a teda im nevzniklo ani vlastnícke právo v podobe spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam. Taktiež nebolo v ich prospech zriadené vecné bremeno – právo doživotného užívania nehnuteľností.

Súd zvažoval aj dopad vypratania žalovanej, keď jednoznačne jej vypratanie je veľkým zásahom do jej života, avšak žalobkyňa bola zaviazaná zabezpečením náhradného ubytovania a teda nemôže byť pravdou, že z nej chce urobiť bezdomovca a to že žalovaná chce žiť v rodinnom dome, kde má záhradu nemôže obstať pretože na strane druhej nemožno tak zasahovať do vlastníckeho práva vlastníka a nútiť ho vlastniť nehnuteľnosť, na ktorej financovanie nemá finančné prostriedky alebo len z dôvodu, že ju už vlastniť nechce.

Súd pre vypratanie z nehnuteľnosti nevzhliadol ani rozpor s dobrými mravmi, pretože to, že vzťahy medzi stranami sporu sú vážne narušené ani nebolo sporné, dokonca až tak, že vzájomné spolužitie sa javí ako nevhodné, či už z hľadiska zdravotného stavu žalobkyne i žalovanej a takéto spolužitie nemôže mať dobrý dopad ani na psychický vývoj maloletého syna žalobkyne. Žalobkyni osud žalovanej nie je ľahostajný a to predovšetkým s poukazom na jej vôľu zabezpečiť jej náhradné ubytovanie ako odznelo na pojednávaní v podobe trojizbového bytu. Predovšetkým s poukazom na uvedené, súd nevidí v správaní žalobkyne rozpor s dobrými mravmi a to ani ohľadom investície žalovanej, nakoľko 50.000,- Eur, ktoré daroval jej zosnulý manžel boli v jeho výlučnom vlastníctve a z druhých 50.000,- Eur, ktoré pochádzali z predaja bytu žalovanej s manželom žalobkyňa vrátila 48.000,- Eur na účty dcér žalovanej. Ostatné investície do prerobenia domu a okolia ako aj platby spojené s užívaním rodinného domu boli preukázané na oboch stranách sporu a preto má súd za to, že či už žalobkyňa so svojím manželom alebo žalovaná so svojím manželom uhradili prerobenie rodinného domu ako aj svoje životné potreby podľa svojich možností a schopností. Pričom najväčšie pričinenie o zveľadenie domu ako aj rodinného štandardu súd videl zo strany zosnulého manžela žalobkyne a to s poukazom na predmet jeho podnikania a aj následné príjmy (tieto však neboli predmetom dokazovania).

Pretože súd žalobe žalobkyne vyhovel v plnom rozsahu, zrušil podľa § 337 ods. 3 CSP uznesenie o neodkladnom opatrení (výrok II.).

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni, ktorá mala vo veci úspech v celom rozsahu, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100%. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník v nadväznosti na ich vyčíslenie žalobcom (§ 262 ods. 2 CSP).

Vec právne posúdil podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa § 712 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalovaná, a to v celom rozsahu. Rozhodnutie súdu považovala za prekvapivé, keďže súd konštatoval, že mal za preukázané, že finančné prostriedky na kúpu predmetného rodinného domu poskytla žalovaná s jej zosnulým manželom. Žalovaná predložila súdu aj ďalšie doklady, ktorými preukazovala, že okrem finančných prostriedkov, ktoré s manželom poskytli na kúpu predmetných nehnuteľností, spolu s manželom investovali všetky zostávajúce finančné prostriedky na prerábku garáže na X-XXXXXX bytovú jednotku, v ktorej s manželom od roku 2013 bývala a od jeho smrti v nej býva sama. Poukázala na výpoveď žalovanej, že finančné prostriedky, ktoré si spolu s manželom dokázali ušetriť z dôchodkov, obratom investovali do predmetných nehnuteľností, čím sa výrazne zvýšila ich hodnota. Súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že najväčšie pričinenie o zveľadenie domu, ako aj rodinného štandardu súd videl zo strany zosnulého manžela žalobkyne, a to s poukazom na predmet jeho podnikania a aj následné príjmy (tieto však neboli predmetom dokazovania). Ak by boli vyššie uvedené skutočnosti predmetom dokazovania tak, ako to navrhla žalovaná, tak by sa aj vzhľadom na predložené písomné dôkazy zo strany žalovanej podľa jej názoru preukázali tvrdenie, že aj celú bytovú jednotku, v ktorej bývala žalovaná spolu s manželom financovali z vlastných prostriedkov. Žalovaná teda nemá finančné prostriedky na zabezpečenie vlastného bývania. Aj keď súd uložil žalovanej povinnosť vypratať predmetné nehnuteľnosti do 30 dní odo dňa zabezpečenia náhradného ubytovania, ktoré nebolo špecifikované a žalovaná si ho nevie teda predstaviť, tak pre žalovanú to aj tak znamená stratu obydlija vzhľadom na výšku jej dôchodku a existenciu úspor. Poukázala, že súd vypočul na pojednávaní svedkyňu H. B. (bývalá žalobkyňa 2/). Žalovaná považuje za nespravodlivé, že žalobkyňou navrhnutá svedkyňa H. B. pred súdom vypovedala, ale súd odmietol vypočuť čo i len jedného svedka, ktorého navrhla vypočuť žalovaná, čo považuje za porušenie jej práv na spravodlivý proces. Podľa jej názoru by sa preukázalo, že tvrdenia svedkyne o financovaní ich bývania zo strany jej otca a žalobkyne sú pravdivé len pokiaľ ide o bytovú jednotku, v ktorej bývala žalobkyňa a jej manžel a netýka sa to bytovej jednotky, v ktorej bývala a býva žalovaná. Súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že žalovaná s manželom v predmetných nehnuteľnostiach bývala už od roku 2013 a žalobkyňa s manželom sa nasťahovali až v roku 2016, z čoho tiež vyplýva, že už v čase nasťahovania musela byť bytová jednotka, v ktorej bývala žalovaná s manželom hotová. Podáva odvolanie v súlade s ustanoveniami § 365 CSP, keďže súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že žalobu odvolací súd zamietne, prípadne rozsudok súdu prvej inštancie zrušíť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania poukázala na to, že vzhľadom na to, že žalovaná je dôchodkyňa, všetky úspory investovala do predmetnej nehnuteľnosti a s prihliadnutím na výšku jej dôchodku sú podľa nej v súlade s ustanovením § 257 CSP dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by nárok na náhradu trov konania žalobkyne nemal byť priznaný.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedla, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za správne a zákonné, spravodlivé, vychádzajúce zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a zo správneho právneho posúdenia. Podľa žalobkyne súd vykonal rozsiahle dokazovanie dostačujúce na to, aby mohol vo veci spravodlivo rozhodnúť. Poukázala na to, že obidve sporové strany mali veľa návrhov na vykonanie dokazovania, najmä na výsluch svedkov, pričom súd nevykonal všetky dôkazy; ako dôkazy navrhované žalovanou, tak aj dôkazy navrhnuté žalobkyňou. Pokiaľ ide o výsluch svedkyne H. B., túto súd vypočul len z dôvodu, že táto bola ešte v deň pojednávania, kedy súd túto vypočúval (na začiatku pojednávania dňa 12.01.2023) žalobkyňou až následne, keď súd pripustil zmenu subjektu na strane žalobcov a H. B. už nebola na predmetnom pojednávaní vypočúvaná ako pôvodne žalobca, ale ako svedok. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Podľa žalobkyne v tomto prípade nie je žiadny zákonný dôvod na to, aby súd žalobkyňu nepriznal nárok na náhradu trov konania, a to z dôvodov, že v konaní mala 100 %-ný úspech, pričom žalovaná bola v konaní zastúpená advokátom, ktorému platila za právne služby, tento advokát nebol ustanovený Centrom právnej pomoci, a preto má zato, že pokiaľ si žalovaná mohla v konaní dovoliť sa nechať zastupovať advokátom, je v jej možnostiach uhradiť žalobkyňu aj trovy súdneho konania.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne uviedla, že pokiaľ ide o výsluch svedkyne H. B., žalovaná popiera pravdivosť jej výpovede, svedkyňa hovorila to, čo vyhovovalo žalobkyňu, nakoľko ju žalobkyňa tesne pred pojednávaním vyplatila z predmetnej nehnuteľnosti. Žalobkyňa aj svedkyňa priznali, že rodinný dom bol účelovo prerobený na dvojgeneračný s úmyslom, že v tomto dome budú bývať spolu so svokrovcami. Dokazovaním sa tiež zistilo, že celá suma 102.000,- Eur bola daná

žalobkyni. Čo v konečnom dôsledku potvrdila aj žalobkyňa a aj ňou predložené listinné dôkazy. Je nemysliteľné, že žalovaná spolu so zosnulým manželom dajú 102.000,- Eur na kúpu domu a ďalších cca. 50.000,- Eur investujú do prerábky nehnuteľnosti a nebudú tam chcieť dožiť. Po úmrtí syna žalovaná s manželom už nemali peniaze, aby si mohli zaobstarať nové bývanie. Tieto žalovaná nemá ani teraz. Nemá finančné prostriedky ani na to, aby si mohla platiť prenájom. Vyzýva žalobkyňu, aby sa vyjadrila akou sumou bude prispievať na X-XXXXXX byt, ktorý sa zaviazala žalovanej zaobstarať. Žalobkyňa neustále zdôrazňuje a poukazuje na zlé správanie žalovanej voči jej osobe a jej maloletému synovi, čo ale nie je pravdou. Žalovaná so žalobkyňou nekomunikuje, ničím ju neobťažuje, jej synovi nikdy ničím neublížila, dieťa má rada, opatrovala ho. Poukazovanie na zlý dopad na psychický vývoj maloletého považuje žalovaná za nepreukázané a citové ovplyvňovanie súdu. Podľa žalovanej je v rozpore s dobrými mravmi aj vzhľadom na vykonané dokazovanie, aby sa musela vystaňovať z predmetnej nehnuteľnosti bez akejkoľvek kompenzácie finančných prostriedkov, ktoré na kúpu a rekonštrukciu predmetnej nehnuteľnosti poskytla vo forme daru alebo investícií, a to už aj s ohľadom na jej vek (chránená osoba). Vo vzťahu k právnomu zastúpeniu žalovanej advokátom uviedla, že je zastúpená advokátom, ale financie na advokáta čerpala zo svojich úspor, ktoré si ušetrila z dôchodku a boli určené na pohreb žalovanej.

5. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovanej uviedla skutočnosti rovnaké, ako vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej. Žalovaná sa voči žalobkyni a jej maloletému synovi správala v tých najťažších chvíľach spôsobom, ktorý bol v príkrom rozpore s dobrými mravmi. Svedkyňa H. B. vypovedala pravdu tak, ako okolnosti ona sama vnímala. Žalovaná jej výpoveď počas konania nenamietala, takže túto námietku považuje za účelovú. Žalovaná aj napriek tomu, že si uplatňovala v tomto konaní vrátenie daru a vrátenie investícií – pričom oboje žalobkyňa namieta, nepodalala vzájomnú žalobu, žiaden návrh na podklade ktorého by sa o uvedenom mohlo vôbec v tomto súdnom konaní konať. K finančným transakciám sa žalobkyňa vyjadrovala počas celého súdneho konania a skutočnosti uvádzané žalovanou v jej vyjadrení nie sú v žiadnom prípade pravdivé.

6. V dôsledku odvolania podaného žalovanou krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario, rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 391 ods. 1 a 3 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Odvolací súd preskúmaním veci a podaného odvolania žalovanou dospel k názoru, že odvolacia námietka žalovanej spočívajúca v námietke, že súd prvej inštancie sa dopustil porušenia jej práv na spravodlivý proces – právo na spravodlivé prejednanie veci s poukazom na to, že v konaní bola vypočutá svedkyňa na strane žalobkyne, avšak nebol vypočutý žiadny zo svedkov, ktorí boli navrhnutí žalovanou, ktorými výpoveďami svedkov by boli preukázané tvrdenia alebo pravdivosť tvrdení vypočutej svedkyne o financovaní ich bývania zo strany otca svedkyne a žalobkyne, len vo vzťahu k bytovej jednotke, v ktorej bývala žalobkyňa a jej manžel a netýkalo sa to bytovej jednotky, v ktorej bývala a býva žalovaná, je dôvodná. Odvolací súd preskúmaním veci mal za preukázané, že ako žalobkyňa, tak aj žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie navrhli vypočuť viacerých svedkov, pričom súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 12.01.2023 vyhlásil uznesenie, ktorým zamietol návrh žalobkyne ako aj návrh žalovanej na výsluch svedkov tak, ako boli títo uvedení v písomnom vyjadrení, pričom odvolací súd vypočutím zvukového záznamu z pojednávania zo dňa 12.01.2023 zistil, že konajúca sudkyňa odôvodnila uznesenie, ktorým zamietla návrh žalobkyne a žalovanej na výsluch svedkov poukazujúc na okolnosť, že výsluch svedkov by bol nehospodárny hlavne na ich počet, zároveň uviedla, že predbežne je vnútorne rozhodnutá nevypočuť svedkov s tým, že ich výsluch by nemal vplyv na rozhodnutie súdu. Odvolací súd s prihliadnutím na predmet sporu a doteraz zistený skutkový stav, či už výsluchom strán sporu ako aj písomnými listinami, je toho názoru, že tým, že súd vypočul svedkyňu na strane žalobkyne, avšak nevypočul navrhovaných svedkov na strane žalovanej, dopustil sa porušenia práva na spravodlivé prejednanie veci z dôvodu porušenia princípu rovnosti strán a princípu rovnosti zbraní, pričom podľa názoru odvolacieho súdu v predmetnej veci je práve nevyhnutné zistiť okolnosti, za akých došlo ku kúpe predmetného rodinného domu, či a ak áno, akým spôsobom došlo zo strany žalobkyne a jej nebohého manžela (syna žalovanej) k príslubom vo vzťahu k žalovanej a jej nebohého manžela ohľadom užívania časti rodinného domu. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie je vždy povinný prihliadať pri rozhodovaní aj na prípadný rozpor s dobrými mravmi, pričom súd prvej inštancie sa správne zaoberal aj otázkou rozporu s dobrými mravmi, avšak len vo vzťahu k posúdeniu neexistencie

rozporu s dobrými mravmi uplatneného nároku žalobkyňou v podanej žalobe berúc do úvahy len vzájomné vzťahy žalobkyne a žalovanej, pričom pri posudzovaní otázky dobrých mravov je potrebné prihliadať na všetky súdom zistené okolnosti, berúc do úvahy aj vek žalovanej. Súd prvej inštancie síce posudzoval dobré mravy, ale nie z hľadiska žalovanou tvrdeného záväzku zo strany žalobkyne a jej nebohého manžela (aj keď nie v podobe zriadenia vecného bremena) v čase kúpy rodinného domu s prihliadnutím na preukázanú úhradu celej kúpnej ceny manželmi B. (žalovaná a jej nebohý manžel – rodičmi nebohého manžela žalobkyne a syna žalovanej); teda nezaoberal sa z tohto hľadiska posúdením, či žalobný návrh, ktorým sa žalobkyňa domáha vypratania nehnuteľnosti je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi pri aplikácii § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže žalovaná aj v podanom odvolaní namietala prekvapivosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že mal za preukázané, že finančné prostriedky na kúpu predmetného rodinného domu poskytla žalovaná spolu s jej zosnulým manželom. Vzhľadom na odvolaciu námietku (nevykonanie dokazovania navrhnutými svedkami žalovanou), je preto s prihliadnutím už na vyššie uvedené potrebné doplniť dokazovanie ako ho navrhla žalovaná, pričom je potrebné skúmať ako sa žalobkyňa a jej nebohý manžel so žalovanou a jej nebohým manželom dohodli ohľadom ďalšieho užívania rodinného domu; je potrebné sa zaoberať aj otázkou, či vzhľadom na žalovanou tvrdené investície, ktorými mala byť vytvorená samostatná bytová jednotka v rámci časti rodinného domu, prípadne konkludentne nevznikol nájomný vzťah. Neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že žalobkyňa v podanej žalobe uvádzala, že navrhovala žalovanej bytovú náhradu vo forme X-XXXXXXX bytu, však v rozsudovom návrhu (v petíte) navrhla vypratanie nehnuteľnosti do 30 dní od zabezpečenia náhradného ubytovania. Je preto potrebné jednoznačne ustáliť, akú bytovú náhradu žalobkyňa navrhuje s poukazom na to, že bytovými náhradami sú náhradný byt a náhradné ubytovanie a prístrešie; náhradným bytom je byt, ktorý podľa veľkosti a vybavenia zabezpečuje ľudsky dôstojné ubytovanie nájomcu a členov jeho domácnosti; náhradným ubytovaním sa rozumie byt s jednou miestnosťou alebo izby v slobodárni alebo podnájom zariadenej alebo nezariadenej časti bytu iného nájomcu, prístreším je prechodné ubytovanie najmä v spoločnej nočľahárni alebo v iných zariadeniach na to určených a priestor na uskladnenie bytového zariadenia a ostatných vecí domácej a osobnej potreby. Keďže svedkovia navrhnutí žalovanou mali byť priamo účastní pri prejednávaniach o zabezpečení bývania a postarania sa v starobe o žalovanú a jej nebohého manžela zo strany žalobkyne a jej nebohého manžela, je pre náležitý skutkový stav potrebné i podľa názoru odvolacieho súdu vypočítať ich, keďže napriek návrhu žalovanej v konaní vypočítaní neboli, pričom podľa názoru odvolacieho súdu, s prihliadnutím na horeuvedené, pre zachovanie princípu rovnosti strán a rovnosti zbraní je potrebné prisvedčiť odvolacej námietke žalovanej, ktorá namietala z tohto dôvodu porušenie práva na spravodlivé prejednanie veci. Vo vzťahu k svedkom, ktorých navrhla vypočítať v konaní žalobkyňa (s prihliadnutím na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh strán sporu na výsluch svedkov a odôvodnil ho nehospodárnosťou výsluchov svedkov s prihliadnutím na ich počet) je potrebné, aby žalobkyňa v prípade, že bude trvať na doplnení dokazovania ustálila, k akým otázkam, ktorého svedka navrhuje vypočítať; v prípade, že títo majú byť vypočítaní k rovnakým okolnostiam, je potom na zvážení súdu, ktorých z navrhnutých svedkov vypočítuje; rovnako to platí aj vo vzťahu k svedkom, ktorých navrhla vypočítať v konaní pred súdom prvej inštancie žalovaná. Po doplnení dokazovania súd prvej inštancie vykoná na základe zisteného skutkového stavu právne posúdenie, pričom žalobu žalobkyne posúdi aj pri aplikácii ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

8. Keďže odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v novom rozhodnutí o veci súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania pri aplikácii § 396 ods. 3 CSP. V závislosti od rozhodnutia súdu prvej inštancie bude posudzovať aj prípadnú aplikáciu ustanovenia § 257 CSP.

9. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).